

**Pobieranie i transport próbek kału do badania bakteriologicznego
w kierunku nosicielstwa pałeczek Salmonella i Shigella
/instrukcja dla klienta/**

- I.** Probówki z podłożem transportowym do badań na nosicielstwo SS można otrzymać w Laboratorium PSSE w Ostrowie Wielkopolskim Plac Rowińskiego 3 w Punkcie Przyjmowania Próbek na II piętrze od poniedziałku do piątku w godzinach od 8.00 do 15.00 (we wtorki od 8.00 do 16.00).
- II.** Materiałem do badań są próbki kału z 3 kolejnych dni.
- III.** Badania nie należy wykonywać w czasie antybiotykoterapii, po leczeniu antybiotykiem odczekać 10 dni.

IV. SPOSÓB POBRANIA PRÓBKI KAŁU DO BADANIA

1. Wyjąć /tuż przed pobraniem próbki kału/ z jednego opakowania probówkę z wymazówką.
  2. Pobrać kał /z kilku miejsc/.
  3. Trzymając wymazówkę za niebieski korek włożyć w materiał kałowy samą końcówkę z watą i obrócić kilkakrotnie, tak aby na waciku widoczny był kał.
  4. Odkręcić korek z probówki, wyrzucić go i włożyć wymazówkę do probówki, szczelnie zamykając.
  5. Probówkę podpisać: imieniem i nazwiskiem, datą i godziną pobrania próbki.
  6. Każdego z kolejnych dni powtórzyć czynności opisane w punktach od 1 do 5.
  7. Probówki przechowywać w temperaturze od 4-8°C.
- V.** Pojemniki z zebrany kałem dostarczyć do Laboratorium w dniu pobrania ostatniej, czyli trzeciej próbki, co oznacza, że wszystkie trzy próbki należy dostarczyć razem w ciągu 72 godz. od pobrania pierwszej próbki.
- VI.** Dopuszcza się pobranie próbki kału w trzecim dniu do pojemnika na kał bez podłoża transportowego, w tym przypadku należy pobrać próbkę kału tylko na łopatkę, będącą integralną częścią pokrywki pojemnika.

VII. TRANSPORT PRÓBEK DO LABORATORIUM

1. Pobrany materiał do badań należy dostarczyć do Laboratorium w możliwie najkrótszym terminie:
  - do 72 godzin od pobrania /wyłączenie do probówki z podłożem transportowym/ transportować w temperaturze od 4-8°C.
  - w przypadku pobranie próbki kału w trzecim dniu do pojemnika na kał bez podłoża transportowego dostarczyć ją do Laboratorium w ciągu 2 godzin od pobrania i transportować w temperaturze otoczenia /NIE ZAMRAŻAĆ/;
2. Pojemnik z próbką do badania transportować w pozycji pionowej, ostrożnie, w sposób uniemożliwiający przypadkowe uszkodzenie /zgniecenie, pęknięcie pojemnika/.
3. Na czas transportu probówki umieścić w foliowym woreczku /wypuścić powietrze z woreczka i związać na węzeł/.

VIII. Do próbek należy dołączyć wypełniony formularz „Zlecenie na badania”. Nie wolno wkładać go do woreczka z próbkami kału.

Oplata za badanie wynosi 70 zł i pobierana jest w momencie przyjmowania próbek do badania.

W przypadku, gdy pracodawca zwraca pracownikowi koszty badania, należy podać dokładną nazwę zakładu pracy, adres i NIP.

Próbki przyjmowane są od PONIEDZIAŁKU do CZWARTKU w godzinach 8:00–11:00.

Odbiór wyników od poniedziałku do piątku w godzinach 8:00–11:30 i 14:00-15:00 oraz dodatkowo w każdy wtorek od godziny 14:00–16:00.

Informacja od poniedziałku do piątku w godzinach 8:00-11:30 i 14:00-15:00 oraz dodatkowo w każdy wtorek od godziny 14:00–16:00.

Informacja telefoniczna od poniedziałku do piątku w godzinach 8:00-15:00 pod numerem telefonu 062 737 89 24.

O wynik najlepiej dowiadywać się telefonicznie pod numerem telefonu: 62 737 89 24, może być do odebrania na następny dzień lub w ciągu 5 dni w zależności od przebiegu badania.

Wynik do książeczki zdrowia wpisuje lekarz medycyny pracy lub lekarz rodzinny z upoważnieniem lekarza medycyny pracy. Uczniowie, studenci i doktoranci kształcący się do wykonywania prac, przy których istnieje możliwość przeniesienia zakażenia lub choroby zakaźnej na inne osoby i posiadający skierowania na w/w badania (odpowiednio ze szkoły lub uczelni) nie placą za badanie.

Za wszystkie etapy pobrania i transportu próbek do momentu dostarczenia do Laboratorium ODPOWIEDZIALNOŚĆ PONOSZĄ ZLECENIODAWCY, PACJENCI, OSOBY POBIERAJĄCE I TRANSPORTUJĄCE.

**Instrukcja użycia i transportu testów do kontroli sterylizacji
/instrukcja dla klienta/**

1. Sposób użycia:

- wskaźniki testowe włożyć do 2 lub więcej największych pakietów reprezentatywnych dla danego załadunku i umieścić w miejscach najtrudniej dostępnych dla czynnika sterylizującego
- przeprowadzić ustalony program sterylizacji
- po zakończeniu procesu sterylizacji wyjąć wskaźniki testowe z załadunku.

2. Transport:

- wyjęte wskaźniki testowe po skończonym procesie sterylizacji w czasie nie dłuższym niż 24 godziny dostarczyć do Laboratorium, gdzie zostanie wykonany posiew; do czasu transportu przechowywać w warunkach chłodniczych tj. 5st. C $\pm$ 3 st. C.

Za wszystkie etapy pobrania i transportu próbek do momentu dostarczenia do Laboratorium ponoszą ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZLECENIODAWCY, PACJENCI, OSOBY POBIERAJĄCE I TRANSPORTUJĄCE.

Za kontrolę jakości (żywołności) testów do kontroli sterylizacji oraz dostarczenie do badania testów z ważnym terminem przydatności odpowiada KLIENT.

Pobieranie i transport próbki kału do badania parazytologicznego /instrukcja dla klienta/

1. Materiałem do badań jest kał oraz wymaz okołodbytniczy
2. Próbkę kału należy pobrać do pojemnika za pomocą łopatki osadzonej na zakrętce pojemnika
3. Próbkę pobiera się z kilku miejsc ze świeżo oddanego kału w ilości ½ pojemnika
4. Pobierając próbkę należy zwrócić uwagę na widoczne człony tasiemca, dojrzałe postacie owsików, włosogłówki, glistę ludzką bądź podejrzane struktury, mogące być fragmentami ciała pasożytów i umieścić je w pojemniku
5. Pojemnik należy szczelnie zamknąć, opisać imieniem i nazwiskiem oraz datą pobrania próbki
6. Pobraną próbkę zapakować do woreczka foliowego i niezwłocznie dostarczyć do laboratorium wraz z wypełnionym „Zleceniem na badanie”. Transportować w temperaturze otoczenia /NIE ZAMRAŻAC/
7. Jeżeli warunek w punkcie 6 nie może być spełniony, to pobrana próbka kału może być w chłodnym miejscu przechowywana przez 24 godziny bez ryzyka utraty wartości diagnostycznych

Uwaga!

- **Próbki kału do badania parazytologicznego najlepiej jest pobierać przed rozpoczęciem leczenia, ponieważ wiele leków utrudnia rozpoznanie inwazji pasożytów przewodu pokarmowego np. związki baru, bizmutu, magnezu, leki przeciwgorączkowe, olej rycynowy, niektóre antybiotyki. W przypadku ich stosowania próbki kału należy pobierać po 1 tygodniu od zakończenia kuracji, a po stosowaniu antybiotyków – po upływie 2 tygodni.**
- **Najlepszy efekt diagnostyczny uzyskuje się, gdy kał łącznie z wymazem okołodbytniczym jest zbadany trzykrotnie, w nierównych odstępach czasu w ciągu 7-10 dni**
- **Opłata za badanie parazytologiczne wynosi 51 zł i obejmuje koproskopową ocenę kału oraz badanie wymazu okołodbytniczego w kierunku owsików**
- **Próbki przyjmowane są od poniedziałku do piątku w godzinach 8:00–11:00**
- **Odbiór wyników od poniedziałku do piątku w godzinach 8:00–11:30 i 14:00-15:00 oraz dodatkowo w każdy wtorek od godziny 14:00–16:00.**
- **Informacja od poniedziałku do piątku w godzinach 8:00-11:30 i 14:00-15:00 oraz dodatkowo w każdy wtorek od godziny 14:00–16:00.**
- **Informacja telefoniczna od poniedziałku do piątku w godzinach 8:00-15:00 po numerem telefonu 062 737 89 24**

Za wszystkie etapy pobrania i transportu próbek do momentu dostarczenia do Laboratorium ODPOWIEDZIALNOŚĆ PONOSZĄ ZLECENIODAWCY, PACJENCI, OSOBY POBIERAJĄCE I TRANSPORTUJĄCE.

**Instrukcja wykonania wymazu okołodbytniczego
do badań w kierunku owsików
/instrukcja dla klienta/**

1. Do badania należy pobrać odcisk ze skóry z okolicy odbytu przy pomocy przezroczystego przylepca
2. Pobranie odcisku najlepiej wykonać rano po przebudzeniu przed wykonaniem czynności higienicznych i defekacją
3. Przyłepiec odkleić delikatnie ze szkieł, na którym jest umieszczony i rozchylając fałdy w okolicy ujścia odbytu przyłożyć go do ciała dociskając parokrotnie palcem
4. Odkleić przyłepiec od skóry i jak najdokładniej przenieść na szkiełko, przylepiając go w miarę możliwości bez tworzenia się pęcherzyków powietrza
5. Szkiełko zawinąć w dołączony papier i umieścić w kopercie opisanej imieniem i nazwiskiem pacjenta i wraz z wypełnionym „Zleceniem na badanie” w tym samym dniu dostarczyć do Laboratorium

Uwaga!

- **Oplata za badanie wynosi 17 zł. i pobierana jest w momencie przyjmowania próbek do badania.**
- **W przypadku, gdy pracodawca zwraca pracownikowi koszty badania, należy podać dokładną nazwę zakładu pracy, adres i NIP.**
- **Próbki przyjmowane są od poniedziałku do piątku w godzinach 8:00–11:00.**
- **Odbiór wyników od poniedziałku do piątku w godzinach 8:00–11:30 i 14:00-15:00 oraz dodatkowo w każdy wtorek od godziny 14:00–16:00.**
- **Informacja od poniedziałku do piątku w godzinach 8:00-11:30 i 14:00-15:00 oraz dodatkowo w każdy wtorek od godziny 14:00–16:00.**
- **Informacja telefoniczna od poniedziałku do piątku w godzinach 8:00-15:00 pod numerem telefonu 062 737 89 24.**

Za wszystkie etapy pobrania i transportu próbek do momentu dostarczenia do Laboratorium ODPOWIEDZIALNOŚĆ PONOSZĄ ZLECENIODAWCY, PACJENCI, OSOBY POBIERAJĄCE I TRANSPORTUJĄCE.

**Pobieranie i transport próbek kału do badania bakteriologicznego u osób chorych
/instrukcja dla klienta/**

1. Kał od osób chorych należy pobrać w jak najwcześniejszym okresie choroby, kiedy czynnik etiologiczny schorzenia występuje najobficiej, przed wdrożeniem antybiotykoterapii
2. Jeśli kał zawiera krew, śluz, strzępki nabłonka, wówczas do badania pobrać próbkę kału zawierającą ten materiał
3. W szczególnych sytuacjach do badań bakteriologicznych dopuszcza się wymazy z odbytu – są one przydatne jeżeli poszukuje się bakterii inwazyjnych bytujących w błonie śluzowej dolnych odcinków jelita grubego i odbytnicy (pałeczki czerwonej, inwazyjne pałeczki *Escherichia coli*); do pobrania wymazu należy stosować wymazówkę z podłożem transportowym; końcówkę patyczka z wacikiem włożyć do odbytu i ruchem okrężnym pobrać materiał tak, aby na waciku był widoczny ślad kału, pojemniki należy dokładnie zamknąć, opisać imieniem i nazwiskiem pacjenta oraz datą pobrania wymazu
4. W przypadku kału uformowanego, próbkę wielkości orzecha włoskiego przenosi się do pojemnika za pomocą łopatki osadzonej na zakrętce, natomiast w przypadku kału płynnego pobrać około 1 cm³
5. Pojemnik szczelnie zamknąć i opisać imieniem i nazwiskiem oraz datą pobrania próbki
6. Pojemnik umieścić w foliowym woreczku /wypuścić z niego powietrze i zawiązać na węzeł/.
7. Do pojemnika należy dołączyć wypełniony formularz „Zlecenie na badania”. Nie wolno wkładać go do woreczka z próbkami kału.
8. Materiał do badań, jeśli pobrany jest do pojemnika na kał bez podłoża transportowego to należy dostarczyć go do Laboratorium w ciągu 2-ch godzin od pobrania i transportować w temperaturze otoczenia /NIE ZAMRAŻAĆ/;
Gdy nie jest to możliwe to materiał pobrać do próbki z podłożem transportowym i dostarczyć do Laboratorium w ciągu 24 godzin od pobrania i transportować w temperaturze otoczenia /NIE ZAMRAŻAĆ/, bądź do 72 godzin od pobrania i transportować w temperaturze od 4-8°C.
9. Pojemnik z próbką do badania transportować w pozycji pionowej, ostrożnie, w sposób uniemożliwiający przypadkowe uszkodzenie /zgniecenie, pęknięcie pojemnika/.
10. W przypadku skażenia powierzchni podczas transportu należy:
  - użyć rękawiczek ochronnych jednorazowych;
  - pozbierać uszkodzone elementy /pojemniki, woreczki foliowe, pojemnik zbiorczy/ i umieścić je w czerwonym worku foliowym, związać i włożyć do drugiego worka foliowego;
  - skażoną powierzchnię spryskać preparatem do dezynfekcji powierzchni sprzętu medycznego;
  - zdjąć skażone rękawiczki jednorazowe i umieścić je w worku foliowym, a ręce umyć środkiem dezynfekcyjnym.

Za wszystkie etapy pobrania i transportu próbek do momentu dostarczenia do Laboratorium ODPOWIEDZIALNOŚĆ PONOSZĄ ZLECENIODAWCY, PACJENCI, OSOBY POBIERAJĄCE I TRANSPORTUJĄCE.

- **Próbki przyjmowane są od poniedziałku do piątku w godzinach 8:00–11:00**
- **Odbiór wyników od poniedziałku do piątku w godzinach 8:00–11:30 i 14:00-15:00 oraz dodatkowo w każdy wtorek od godziny 14:00–16:00.**
- **Informacja od poniedziałku do piątku w godzinach 8:00-11:30 i 14:00-15:00 oraz dodatkowo w każdy wtorek od godziny 14:00–16:00.**
- **Informacja telefoniczna od poniedziałku do piątku w godzinach 8:00-15:00 po numerem telefonu 062 737 89 24**